

Aylıq
İnformasiya
Bülleteni

Nº11
Noyabr
2019

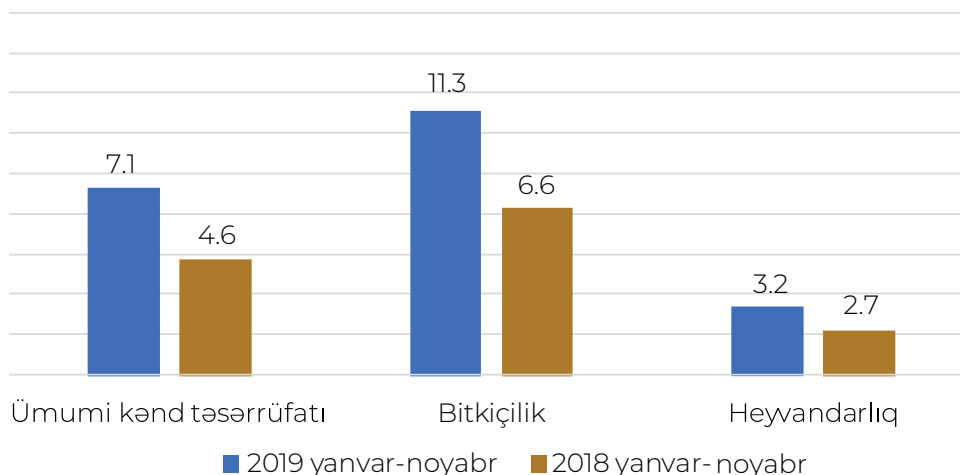
KƏND TƏSƏRRÜFATI

- Kənd təsərrüfatı sahəsi üzrə istehsal göstəriciləri
- Kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- Kənd təsərrüfatı sahəsinə dövlət dəstəyi
- Təlim və məsləhət xidmətləri
- Xəbərlər

Kənd təsərrüfatı sahəsi üzrə istehsal göstəriciləri

2019-cu ilin yanvar-noyabr ayları ərzində kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmi ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 7.1% artıb (*Şəkil 1*).

Şəkil 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının fiziki həcm indeksi müqayisəli qiymətlərlə, əvvəlki ilə nəzərən

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

Kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmi dəyəri faktiki qiymətlərlə 7.36 milyard manat təşkil edib ki, bunun da 50.7 faizi (3.73 milyard manat) heyvandarlıq sahəsinin, 49.3 faizi (3.63 milyard manat) bitkiçilik sahəsinin payına düşüb.

2019-cu ilin yanvar-noyabr aylarında kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsində yaradılan əlavə dəyərin ÜDM-də payı 6.0% təşkil edib (*Şəkil 2*).

Şəkil 2. Kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsinin ÜDM-də payı

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2019-cu ilin yanvar-noyabr aylarında şəkər çuğunduru istisna olmaqla bütün kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsal həcmi artıb (*Cədvəl 1*).

Cədvəl 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı

Malın adı	Ölçü	Yanvar-noyabr 2019	Yanvar-noyabr 2018	Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə
Ət (diri çəkiddə)	min ton	476.6	463.6	+2.8
Süd	min ton	1938.7	1899.0	+2.1
Yumurta	mln. ədəd	1669.9	1534.7	+8.8
Yun	min ton	15.9	15.7	+1.5
Barama	ton	643.7	513.9	+25.3
Taxıl (qarğıdalı ilə)	min ton	3512.4	3286.7	+6.9
Pambıq	min ton	292.5	220.4	+32.7
Günəbaxan	min ton	34.5	24.2	+42.9
Şəkər çuğunduru	min ton	236.4	284.5	-16.9
Tütün	min ton	5.9	5.7	+3.3
Kartof	min ton	993.8	889.4	+11.7
Tərəvəz	min ton	1637.6	1446.6	+13.2
Bostan məhsulları	min ton	447.6	401.6	+11.5
Meyvə və giləmeyvə	min ton	1075.8	998.4	+7.8
Üzüm	min ton	194.1	154.8	+25.4
Yaşıl çay yarpağı	ton	911.3	868.6	+4.9

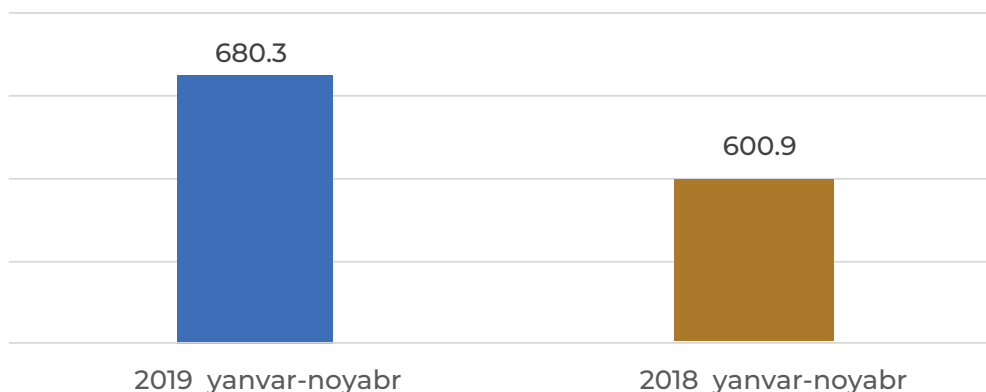
Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2019-cu il dekabr ayının 1-nə kimi təmiz herik şumu daxil olmaqla cari ilin payızlıq əkinləri üçün 1050,3 min hektar sahədə şum qaldırılıb. Gələn ilin məhsulu üçün 835,8 min hektar sahədə dənlik payızlıqlar səpilib. Əkinlərdən 525,6 min hektarını buğda, 309,9 min hektarını arpa, 0,3 min hektarını çovdar təşkil edir. Ötən ilin noyabr ayı ilə müqayisədə buğdanın əkin sahəsi 9.0% az, arpanın əkin sahəsi isə 3.7% çoxdur.

Kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı

2019-cu ilin yanvar-noyabr aylarında 680.3 milyon ABŞ dolları həcmində kənd təsərrüfatı məhsulu ixrac olunub. Kənd təsərrüfatı məhsulları ixracının həcmi ötən ilin müvafiq dövrünə nəzərən dəyər ifadəsində 13.2 faiz artıb (*Şəkil 3*).

Şəkil 3. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı, milyon ABŞ dolları

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

Müqayisə olunan dövr üzrə əsas kənd təsərrüfatı məhsullarının ixrac göstəriciləri Cədvəl 2-də verilib.

Cədvəl 2. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı

Məhsulun adı	Yanvar-noyabr 2019		Yanvar-noyabr 2018		Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə	
	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. ABŞ dolları)	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. ABŞ dolları)	miqdara görə	məbləğə görə
Kartof	61.7	26.8	66.5	29.6	92.8	90.6
Tərəvəz	204.1	191.2	215.9	186.2	94.5	102.7
Meyvə	297.3	323.9	267.0	279.2	111.4	116.0
Arpa	16.1	2.7	37.3	6.8	43.2	39.7
Tütün xammalı	5.8	12.1	3.6	11.0	160.7	110.4
Pambıq mahılcı	78.5	108.8	47.6	70.9	165.0	153.6
Gön-dəri	7.3	10.6	5.0	12.1	146.6	87.2
Heyvandarlıq məhsulları*	x	4.2	x	5.1	x	82.4
Cəmi	x	680.3	x	600.9	x	113.2

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

*Heyvandarlıq məhsullarına ət, süd və qaymaq, yun, təbii bal, yumurta, xam ipək və diri heyvanların dəyəri daxildir.

Cari ilin noyabr ayında almanın ("Qızıl əhmədi"), armudun ("Meşə gözəli", "Duşes"), narın, heyvanın, feyxoanın, mandarinin, soğanın (Ağdam sarı), xiyarın, badımcanın, sarımsağın, bibərin topdansıq qiyməti əvvəlki aya nisbətən artıb, digər məhsulların qiyməti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (Cədvəl 3).

Cədvəl 3. Noyabr ayında kənd təsərrüfatı məhsullarının topdansıq qiymətinin əvvəlki aya nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	Oktyabr 2019	Noyabr 2019	Fərq	Adı	Oktyabr 2019	Noyabr 2019	Fərq
Meyvə							
Alma	Qızıl əhmədi			Armud	Krasavitsa		
	1.75	2.00	14.3%		1.50	1.50	0.0%
	Simerenko				Meşə gözəli		
	0.60	0.60	0.0%		1.05	1.90	81.0%
	Palmet				Duşes		
	0.60	0.55	-8.3%		1.05	2.50	2.4 d.
Korolyok	Yerli			Nar	Göyçay		
	0.65	0.55	-15.4%		0.70	1.00	42.9%
Kivi	Yerli			Heyva	Yerli		
	1.50	1.65	10.0%		0.85	1.00	17.6%
Mandarin	Yerli			Feyxoa	Yerli		
	0.85	1.00	17.6%		0.75	1.25	66.7%
Tərəvəz							
Kartof	Tovuz			Soğan	Ağdam sarı		
	0.60	0.55	-8.3%		0.27	0.33	22.2%
	Qırmızı				Qırmızı		
	0.62	0.62	0.0%		0.40	0.40	0.0%
Kələm	Bərdə			Pomidor	Zirə		
	0.27	0.25	-7.4%		1.75	1.20	-31.4%
Xiyar	Melit				Çəhrayı		
	0.77	2.05	2.7 d.		1.15	1.15	0.0%
	Tikanlı			Çuğundur	Yerli		
0.65	1.10	69.2%	0.47		0.47	0.0%	
Badımcan	Yerli			Bibər	Yaşıl		
	0.50	0.65	30.0%		0.45	0.80	77.8%
Sarımsaq	Yerli				Acı		
	0.90	1.25	38.9%		0.60	1.05	75.0%

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqarbazir.az)

Cari ilin noyabr ayında almanın, armudun, mandarinin, kivi, feyxolanın, sarımsağın, pomidorun ("Çəhrayı"), xiyarın, lobyanın, kələmin və yerləkəkünün topdansatış qiyməti ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən yüksək olub, digər kənd təsərrüfatı məhsullarının qiyməti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (*Cədvəl 4*).

Cədvəl 4. Kənd təsərrüfatı məhsullarının 2019-cu ilin noyabr ayındakı topdansatış qiymətinin ötən ilin müvafiq ayına nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	Noyabr 2018	Noyabr 2019	Fərq	Adı	Noyabr 2018	Noyabr 2019	Fərq	
Meyvə								
Alma	Qızıl əhmədi			Armud	Krasavitsa			
	1.60	2.00	25.0%		1.20	1.50	25.0%	
	Simerenko				Meşə gözəli			
	0.55	0.60	9.1%		1.30	1.90	46.2%	
	Palmet			Nar	Kürdəmir			
	0.45	0.55	22.2%		1.00	0.80	-20.0%	
Korolyok	Yerli			Heyva	Göyçay			
	0.55	0.55	0.0%		1.00	1.00	0.0%	
Kivi	Yerli			Feyxo	Yerli			
	1.55	1.65	6.5%		1.00	1.00	0.0%	
Mandarin	Yerli			Feyxo	Yerli			
	0.80	1.00	25.0%		0.70	1.25	78.6%	
Tərəvəz								
Kartof	Tovuz			Soğan	Ağdam sarı			
	0.72	0.55	-23.6%		0.35	0.33	-5.7%	
	Gədəbəy			Sarımsaq	Yerli			
	0.75	0.72	-4.0%		0.45	1.25	177.8%	
Lobya	Yerli			Pomidor	Zirə			
	0.95	1.50	57.9%		2.00	1.20	-40.0%	
Xiyar	Melit				Çuğundur	Çəhrayı		
	1.50	2.05	36.7%			1.00	1.15	15.0%
	Tikanlı			Yerkökü	Yerli			
	0.80	1.10	37.5%		0.60	0.47	-21.7%	
Kələm	Bərdə			Bibər	Yerli			
	0.20	0.25	25.0%		0.72	0.75	4.2%	
Gül kələm	Yerli				Bibər	Yaşıl		
	2.20	1.35	-38.6%			1.00	0.80	-20.0%
Badımcan	Yerli			Bibər		Acı		
	0.70	0.65	-7.1%			1.50	1.05	-30.0%

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrbazar.az)

Kənd təsərrüfatı sahəsinə dövlət dəstəyi

2019-cu ilin on bir ayı ərzində “Aqrolizing” ASC-nin xətt ilə 273 fiziki və hüquqi şəxs 554 kənd təsərrüfatı texnikasını lizinq yolu ilə əldə edib.

Bu dövr ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən isə 88 təchizatçı vasitəsilə 3237 kənd təsərrüfatı texnikası 1518 hüquqi və fiziki şəxsə satılıb (Cədvəl 5).

Cədvəl 5. Lizinqə verilmiş kənd təsərrüfatı texnikası (ədəd)

Texnikanın adı	Cəmi	2019-cu ilin yanvar-noyabr ayları ərzində lizinqə verilib
	(2005 – 30.11.2019)	
Cəmi	37416	3791
Taxılıyğan kombayn	1019	135
Pambıqyığan kombayn	222	0
Traktor	10834	711
Digər texnikalar	25341	2945

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

2019-cu ilin yanvar-noyabr ayları ərzində “Aqrolizing” ASC tərəfindən 136.5 min ton mineral gübrə, 218.6 min litr pestisid güzəştli şərtlərlə satılıb.

“Aqrolizing” ASC tərəfindən 2009 - 30.11.2019-cu illər aralığında xaricdən 32823 baş iribuynuzlu düyə, 32 baş iribuynuzlu törədici və 5947 baş xırdabuynuzlu cins damazlıq heyvan alınıb.

2019-cu ilin yanvar-noyabr ayları üzrə Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 58 rayonda aqrar sektorda fəaliyyət göstərən 660 hüquqi və fiziki şəxsə 19.52 milyon manat məbləğində güzəştli kreditlər verilib. Güzəştli kreditlərin verilməsi nəticəsində 655 daimi və müvəqqəti iş yeri açılıb.

Kənd təsərrüfatı sahəsi üzrə təlim və məsləhət xidmətləri

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin “Təlim və informasiya-məsləhət xidmətlərinin təşkili üzrə Fəaliyyət Planı”na uyğun olaraq 2019-cu ilin noyabr ayında 7 rayonda 169 nəfəri əhatə edən 7 təlim keçirilib (*Cədvəl 6*).

Cədvəl 6. Kənd təsərrüfatı üzrə keçirilən təlimlər

Təlim keçən qurumlar	Cəmi (01.01.2019-30.11.2019)		2019-cu ilin noyabr ayı	
	Təlimlər	İştirakçılar	Təlimlər	İştirakçılar
Aqrar Xidmətlər Agentliyi	595	8715	21	288
Heyvandarlıq ETİ	104	1860	-	-
Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti	98	1830	-	-
Əkinçilik ETİ	82	1763	9	213
Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi	41	1165	8	221
Üzümçülük və Şərabçılıq ETİ	40	653	4	81
Tərəvəzçilik ETİ	34	584	-	-
“Aqrolizing” ASC	32	941	-	-
Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi	33	932	-	-
Bitki Mühafizə və Texniki Bitkilər ETİ	27	574	-	-
Meyvəçilik və Çayçılıq ETİ	25	545	-	-
Gəncə RAEİM	23	285	-	-
Salyan RAEİM	18	375	-	-
Tərtər RAEİM	17	355	-	-
Beyləqan RAEİM	15	224	-	-
Digər	14	230	1	13
Lənkəran RAEİM	14	375	-	-
Quba RAEİM	9	214	-	-
Şəki RAEİM	9	177	-	-
Kürdəmir RAEİM	7	233	-	-
Dövlət Aqrar Ticarət Şirkəti	5	200	-	-
Baytarlıq ETİ	4	107	-	-
Nar İstehsalçıları və İxracatçıları Assosiasiyası	2	52	-	-
Dövlət Toxum Fondu və Tərəvəzçilik ETİ	2	45	-	-
Elmi-Tədqiqat Bitki Mühafizə İnstitutu	2	46	-	-
Cəmi	1252	22480	43	816

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

Ümumilikdə 01.11.2018-ci il tarixindən 30.11.2019-cu il tarixinədək kənd təsərrüfatı üzrə 1481 təlim keçirilib.

Xəbərlər

KƏND TƏSƏRRÜFATI İŞÇİLƏRİ GÜNÜNƏ HƏSR OLUNMUŞ TƏNTƏNƏLİ YIĞINCAQ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2008-ci ildə imzaladığı Fərman əsasında hər il noyabrın 1-i Azərbaycanda Kənd Təsərrüfatı İşçiləri Günü kimi qeyd olunur. Kənd Təsərrüfatı İşçiləri Günü münasibətilə Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimov və Nazirliyin kollektivi Fəxri Xiyabanda ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsini yad edib, məzarı önünə əklil qoyub.

Görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə Əliyevanın da xatirəsi yad olunub, məzarı üzərinə gül dəstələri düzülüb.

Sonra Şəhidlər Xiyabanında Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsi anılıb, “Əbədi məşəl” abidəsinin önünə əklil qoyulub.

Daha sonra Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində 1 noyabr - Kənd Təsərrüfatı İşçiləri Günüə həsr olunmuş təntənəli yığıncaq keçirilib. Yığıncaqda çıxış edən Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimov bu əlamətdar gün münasibətilə tədbir iştirakçılarını təbrik edib. Nazir bildirib ki, Azərbaycan böyük əkinçilik ənənələrinə malik ölkələrdən biridir: “Ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi iradəsi və gərgin əməyi ilə həm keçmiş sovetlər dönəmində, həm də müstəqil Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrdə

bütün sahələrdə olduğu kimi aqrar sahədə də ciddi islahatlar aparılıb, resurslardan səmərəli və məqsədyönlü istifadə təmin olunub, sahənin dayanıqlı inkişafı üçün möhkəm baza yaradılıb. Əsas ümummilli lider tərəfindən qoyulmuş və hazırda davam etdirilən uğurlu aqrar siyasət nəticəsində ölkə iqtisadiyyatında kənd təsərrüfatı xüsusi yerə sahib olub”.

Kənd təsərrüfatı nazirinin sözlərinə görə, hazırda ölkəmizdə iqtisadiyyatın digər sahələri kimi aqrar sahədə keyfiyyət cəyeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub: “Aqrar sahə qeyri-neft sektorunun ən aparıcı sahəsi elan edilib. Kənd təsərrüfatının strateji əhəmiyyətli və iqtisadi cəhətdən səmərəli istehsal sahələrinin inkişaf etdirilməsi

prioritet vəzifələrdən biri kimi müəyyən edilib. Həyata keçirilən aqrar islahatlar kənd təsərrüfatının daha da inkişafını nəzərdə tutur və bu məqsədlə dövlət tərəfindən çox böyük dəstək tədbirləri həyata keçirilir. 2020-ci ildən aqrar subsidiyalar yeni mexanizm əsasında veriləcək. Yeni subsidiya siyasəti kənd təsərrüfatına dövlət dəstəyi siyasətinin artırılmasını, ixrac potensialı olan kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının stimullaşdırılmasını nəzərdə tutur. Fermerlərin texnika, gübrə və damazlıq heyvanla təminatı ilə bağlı dövlət tərəfindən güzəştlər tətbiq edilir. Qəbul olunan qərarlar, imzalanmış fərman və sərəncamlar ölkə iqtisadiyyatının, o cümlədən aqrar sektorun davamlı inkişafına real zəmin yaradır. Məhz həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində təkcə bu ilin 9 ayı ərzində kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun dəyəri əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 7,1 faiz artıb. Aqrar sahədə inkişaf ölkədə kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracına da əhəmiyyətli təsir göstərib. Aqrar sahənin ixrac potensialı yüksəlib, kənd təsərrüfatı məhsullarının

ölkənin valyuta gəlirlərinin formalaşmasında rolu artıb. Bu nəticələrə dövlətin yürütdüyü uğurlu aqrar siyasət və fermerlərə göstərilən xüsusi diqqət sayəsində nail olmuşuq”.

Nazir bu gün aqrar sahədə əldə edilən uğurlar və yüksək nəticələrin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən çox yüksək

qiymətləndirildiyini deyib. Ötən gün dövlət başçısının kənd təsərrüfatı sektorunda çalışan 32 nəfəri fəxri ad, orden və medallarla təltif etdiyini xatırladan İnam Kərimov göstərdiyi yüksək diqqət və qayğıya görə aqrar sektorda çalışan insanlar adından Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirib.

Prezidentin imzaladığı sərəncamla təltif olunan Rəcəb Orucov, Elman Qasimov və Maarif Hüseynov verdiyi dəyərə görə dövlət başçısına minnətdarlıqlarını bildiriblər. Tədbirin sonunda Kənd Təsərrüfatı İşçiləri Gününə həsr olunmuş təntənəli yığıncağın iştirakçılarının Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə müraciəti qəbul olunub. Müraciətdə bildirilir ki, Prezidentin imzaladığı son fərman və sərəncamlar, eyni zamanda aqrar sahəyə göstərdiyi daimi diqqət və qayğı nəticəsində kənd təsərrüfatının bütün sahələri dinamik inkişaf edib, köklü dəyişikliklər baş verib və zəruri potensialın formalaşdırılması üçün məqsədyönlü tədbirlərin icrası uğurla davam etdirilir. İştirakçılar göstərdiyi diqqət və qayğıya görə aqrar sahənin işçiləri, fermer və sahibkarlar adından dövlət başçısına dərin minnətdarlıqlarını bildiriblər.

OKLAHOMA-AZƏRBAYCAN KƏND TƏSƏRRÜFATI FORUMU

Noyabrın 6-dan 8-dək ABŞ-da Oklahoma-Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Forumu keçirilib. Forumda Azərbaycanın Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimovun rəhbərliyi ilə kənd təsərrüfatı şirkətlərinin və aqrar tədqiqat qurumlarının daxil olduğu geniş tərkibli nümayəndə heyəti, ABŞ-ın Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi və Birləşmiş Ştatların aparıcı kənd təsərrüfatı şirkətləri, beynəlxalq maliyyə institutları və müvafiq akademik dairələrin təmsilçiləri iştirak ediblər.

Forumun məqsədi ABŞ-ın iri kənd təsərrüfatı ştatlarından olan Oklahomanın aqrar sahədə fəaliyyət göstərən iş adamları ilə Azərbaycanın sahibkar və fermerləri arasında əməkdaşlıq yaratmaq, heyvandarlığın inkişafı, orta və iri fermer təsərrüfatlarının idarə olunması, məhsuldarlığın artırılması ilə bağlı aqrar sahədə tətbiq edilən yeni metodlarla tanışlıq, dənli və dənli-paxlalı bitkilərin müasir üsullarla becərilməsi məsələlərinin müzakirəsi olub.

Forum çərçivəsində Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimov Oklahoma ştatının qubernatoru Kevin Stittlə görüşüb. Görüşdə kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlıq imkanları geniş müzakirə olunub.

Nazir kənd təsərrüfatı sahəsində qarşılıqlı əlaqələrin genişləndirilməsi üçün böyük potensialın olduğunu vurğulayıb. Qeyd edib ki, Azərbaycanda həyata keçirilən aqrar islahatlar, kənd təsərrüfatı fəaliyyətinin vergidən azad edilməsi, kənd təsərrüfatı texnikası və damazlıq heyvan satışı bazarının liberallaşdırılması xarici şirkətlər, o

cümlədən Oklahoma ştatının aqrar sahədə ixtisaslaşmış şirkətləri üçün geniş investisiya imkanları yaradır.

Oklahoma ştatının qubernatoru Kevin Stitt öz növbəsində Azərbaycanla Oklahoma ştatı arasında münasibətlərin yeni mərhələyə qədəm qoyduğunu qeyd edib. Qubernator iki ölkə arasında kənd təsərrüfatı sahəsində fəaliyyət göstərən şirkətlərin və akademik qurumların uğurla əməkdaşlıq edəcəyinə ümidvar olduğunu deyib. ABŞ-Azərbaycan Ticarət Palatasının icraçı direktoru Natiq Baxışov tədbirin təşkil edilməsində verdikləri dəstəyə görə Forumun tərəfdaşlarına təşəkkürünü bildirib. Forumda ABŞ-Azərbaycan Ticarət Palatasının Direktorlar Şurasının həmsədri Reza Vəziri, ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin (USAID) Administratorunun Avropa və Avrasiya üzrə müavininin köməkçisi Aleks Sokolovski, Azərbaycanın Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimov, Azərbaycanın ABŞ-dakı səfiri Elin Süleymanov, Oklahoma ştatının qubernatoru Kevin Stitt, Oklahoma Milli Qvardiyasının rəhbəri, general-leytenant Maykl Tompson, Oklahoma konqresmeni Markueyn Mullin çıxış ediblər. Çıxışlarda Azərbaycanın qeyri-neft sektorunda, xüsusilə kənd təsərrüfatı sahəsində mövcud imkanlardan söz açılıb. Natiqlər Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti (ADAU) və Oklahoma Dövlət Universiteti arasında imzalanan Anlaşma Memorandumunun aqrar sahədə ikitərəfli əməkdaşlığın daha da genişlənməsində xüsusi rol oynayacağını bildiriblər. Qeyd olunub ki, Oklahoma-Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Forumu aqrar sahədə qarşılıqlı əməkdaşlıq imkanlarını araşdırmaq üçün əlverişli platformadır.

Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimov ölkəmizdə iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi istiqamətində həyata keçirilən islahatlardan danışaraq kənd təsərrüfatının qeyri-neft sektorunun inkişafında mühüm rola malik olduğunu qeyd edib, aqrar sahənin inkişafının ölkəmizdə prioritet olduğunu diqqətə çatdırıb. Kənd təsərrüfatının inkişafına dövlət dəstəyindən, bu istiqamətdə aparılan islahatlardan söz açan nazir Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən aqrar sektorun bütün sahələrinə xüsusi diqqət və qayğı göstərildiyini vurğulayıb.

Forum Azərbaycanın Dövlət Bayrağı Gününə təsadüf etdiyinə görə təntənəli mərasim keçirilib. Əvvəlcə Azərbaycanın və ABŞ-ın dövlət bayraqları Oklahoma Milli Qvardiyasının fəxri qarovulu tərəfindən təntənəli şəkildə zala gətirilib, Amerika Birləşmiş Ştatları və Azərbaycan Respublikasının dövlət himnləri səsləndirilib. Sonra Oklahoma ştatının qubernatoru Kevin Stitt 9 noyabr tarixinin Oklahomada

Azərbaycanın Dövlət Bayrağı Günü kimi qeyd olunmasını təsbit edən xüsusi Bəyannaməni Azərbaycanın Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimova və ölkəmizin ABŞ-dakı səfiri Elin Süleymanova təqdim edib.

Oklahoma-Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Forumunda ABŞ və Azərbaycan arasında kənd təsərrüfatı sahəsində qarşılıqlı ticarət və investisiyaların təşviqi perspektivləri müzakirə olunub.

Forum çərçivəsində keçirilən dörd sessiyada kənd təsərrüfatı sahəsində təhsil və bacarıqların artırılması, bu sahədə texniki peşə təhsilinin əhəmiyyəti, vergilər sahəsində keçirilən islahatlar, Azərbaycan hökuməti tərəfindən kənd təsərrüfatı sahəsində tətbiq edilən vergi güzəştləri, habelə aqrobiznes sahəsində innovativ texnologiyaların və metodların tətbiqi, kənd təsərrüfatının dayanıqlı inkişaf problemləri, yeni suvarma və süni mayalandırma üsulları, bu sahədə mövcud texnologiyalar barədə geniş müzakirələr aparılıb.

Oklahomanın şirkət təmsilçiləri öz qabaqcıl təcrübələri və texnologiyaları barədə təqdimatlar edib, Azərbaycanla əməkdaşlığı davam etdirmək niyyətini bildiriblər. Sonra tədbir iştirakçıları üçün rəsmi qəbul təşkil olunub. Tədbirdə çıxış edən iştirakçılar Oklahoma-Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Forumunun Azərbaycanla bu ştat arasında mövcud əlaqələri və əməkdaşlığı daha da möhkəmləndirəcəyinə əmin olduqlarını bildiriblər.

Daha sonra Gədəbəy şəhəri ilə Oklahoma ştatının Stilluater (Stillwater) şəhəri arasında qardaşlaşma və qarşılıqlı əməkdaşlıq haqqında memorandum imzalanıb.

Sənədi Azərbaycan tərəfdən Gədəbəy Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı İbrahim Mustafayev, ABŞ tərəfdən Stilluater Şəhər Şurasının üzvü Emi Dzialovski imzalayıb. Azərbaycanın Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimovun daha bir görüşü Oklahoma ştatının kənd təsərrüfatı katibi, xanım Bleyn Arturla olub. Görüşdə Oklahoma Milli Qvardiyasının komandanı, general-mayor Maykl Tompson, briqada generalı Brent Rayt, ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin Azərbaycan missiyasının rəhbəri Cey Sinkhin də iştirak ediblər.

Nazir Azərbaycan və ABŞ arasında müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın inkişaf etdiyini bildirib, kənd təsərrüfatı sahəsində qarşılıqlı əlaqələrin genişləndirilməsi üçün böyük potensial olduğunu vurğulayıb. Qeyd edib ki, Azərbaycanda həyata keçirilən aqrar islahatlar, kənd təsərrüfatı fəaliyyətinin vergidən azad edilməsi, kənd təsərrüfatı texnikası və damazlıq heyvan satışı bazarının liberallaşdırılması xarici şirkətlər, o cümlədən Oklahoma ştatının aqrar sahədə ixtisaslaşmış şirkətləri üçün geniş investisiya imkanları yaradır.

Azərbaycan nümayəndə heyətini qəbul etməkdən məmnunluğunu dilə gətirən xanım Bleyn Artur ştatda kənd təsərrüfatının əsasən heyvandarlıq istiqaməti üzrə ixtisaslaşdığını bildirib. Oklahomanın ölkədə buğda istehsalına görə birinci, mal əti istehsalına görə isə ikinci yerdə olduğunu deyən kənd təsərrüfatı katibi bildirib ki, forumda Azərbaycan və Oklahoma şirkətlərinin heyvandarlıq və bitkiçilik üzrə əməkdaşlıq imkanlarını müzakirə etməsi üçün gözəl imkanlar var.

Həmin gün Azərbaycan nümayəndə heyətinin şərəfinə təşkil olunan qəbulda Oklahoma şəhər meri Devid Holt və Oklahoma Milli Qvardiyasının komandanı, general-mayor Maykl Tompson çıxış edərək ştatın müxtəlif ölkələrlə əməkdaşlıq istiqamətləri barədə məlumat veriblər. Natiqlər qeyd ediblər ki, Oklahoma ştatı və Azərbaycan Respublikası 2003-cü ildən etibarən ABŞ-ın Dövlət Tərəfdaşlıq Proqramı çərçivəsində əməkdaşlıq edir və bu əməkdaşlıq çərçivəsində kənd təsərrüfatı sahəsində əlaqələri inkişaf etdirmək üçün gözəl zəmin yaranıb.

Azərbaycan nümayəndə heyəti səfər çərçivəsində Oklahoma ştatında fəaliyyət göstərən kənd təsərrüfatı müəssisələrinə baş çəkiblər.

Günün sonunda Oklahoma Tarix Mərkəzində ştatın Ticarət Departamenti tərəfindən Azərbaycan nümayəndə heyətinin şərəfinə qəbul təşkil olunub. Qəbulda Oklahoma ştatının rəhbərliyi, ştat Milli Qvardiyasının komandanlığı, amerikalı kongresmen Kevin Hern və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

Tədbirdə çıxış edən İnam Kərimov Oklahoma ştatının rəhbərliyinə göstərilmiş qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığını bildirib. Nazir qeyd edib ki, Oklahoma-Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Forumu Azərbaycanla ştat arasında mövcud əlaqələri və strateji əməkdaşlığı daha da möhkəmləndirəcək (AZƏRTAC).

Birinci Oklahoma-Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Forumu Oklahoma Kənd Təsərrüfatı, Qida və Meşə Təsərrüfatı Departamenti, Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, ABŞ-ın Azərbaycandakı səfirliyi, Azərbaycanın Birləşmiş Ştatlardakı səfirliyi və Amerikanın Azərbaycandakı Ticarət Palatası ilə tərəfdaşlıq çərçivəsində Birləşmiş Ştatlarda-Azərbaycan Ticarət Palatası (USACC), Oklahoma Ticarət Departamenti və ABŞ-ın Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin (USAID) Azərbaycandakı missiyası ilə birgə təşkil edilib.

Qeyd edək ki, bu, 2019-cu ildə ABŞ və Azərbaycanın kənd təsərrüfatı istehsalçılarını bir araya gətirən sayca ikinci forumdur. Aprel ayında Çikaqoda keçirilən foruma İllinoys ştatının 33 şirkəti və Azərbaycanın 14 şirkəti qatılıb.

KƏND TƏSƏRRÜFATI SAHƏSİNDƏ AZƏRBAYCAN-ABŞ ƏMƏKDAŞLIĞI VAŞİNQTONDA MÜZAKİRƏ OLUNDU

Azərbaycanın Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimovun rəhbərlik etdiyi heyət noyabrın 6-dan 8-dək ABŞ-a səfəri çərçivəsində Vaşinqtonda işgüzar görüşlər keçirib.

Dünya Bankının regional icraçı direktoru Verner Qruber və Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyasının kənd təsərrüfatı əməliyyatları üzrə regional direktoru Tomas Telma ilə keçirilən görüşlərdə Azərbaycanda aqrar inkişaf strategiyasının əsas istiqamətləri, kənd təsərrüfatı sektorunda aparılan islahatlar, həyata keçirilən innovativ layihələr barədə məlumat verilib. Aqrar islahatların əsas məqsədinin ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi olduğu bildirilib. Qeyd olunub ki, torpaq və su ehtiyatlarından daha səmərəli istifadə edilməsi vacibdir və dövlət bu sahədə dünyada tətbiq olunan müasir texnologiyaların ölkəmizə gətirilməsini təşviq edir.

Kənd təsərrüfatına dövlət dəstəyinin genişləndirildiyi barədə məlumat verən heyət üzvləri Prezident İlham Əliyevin bu istiqamətdə imzaladığı fərman və sərəncamların mahiyyətini görüş iştirakçılarının diqqətinə çatdırıblar. Əlavə edilib ki, ölkənin kənd təsərrüfatı texnikası bazarının tam liberallaşması bu sahəni xarici

investorlar üçün cəlbedici edir.

Görüşdə kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlıq imkanları geniş müzakirə olunub. Nümayəndə heyəti Vaşinqtona işgüzar səfəri çərçivəsində Amerika Birləşmiş Ştatları Prezidentinin İcra Aparatının kənd təsərrüfatı üzrə müşaviri Qreqq Daud, ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin rəsmisi Brok Bierman, ABŞ-Azərbaycan İqtisadi Tərəfdaşlıq Komissiyasının həmsədri Piter Xaas ilə də görüşüb. Görüşlərdə Azərbaycan-ABŞ əməkdaşlığı, ölkə iqtisadiyyatında, o cümlədən qeyri-neft sektorunda inkişaf tendensiyaları, əldə olunan nailiyyətlər müzakirə olunub. Görüş iştirakçıları iki ölkə arasında aqrar sahədə tərəfdaşlığın ikitərəfli münasibətlərdə inkişaf etdirilməli vacib istiqamətlərdən biri olduğunu bildirib, bu cür dialoqların əməkdaşlığı daha da genişləndirmək üçün gözəl imkanlar yaratdığını qeyd ediblər. İnam Kərimovun ABŞ-Azərbaycan Ticarət Palatasının Vaşinqtonda yerləşən ofisində Palatanın üzvləri və tərəfdaş təşkilatları ilə də görüşü keçirilib. Görüşdə palata üzvləri ilə yanaşı, palatanın direktorlar şurasının həmsədri Reza Vəziri, Azərbaycan Respublikasının ABŞ-dakı Səfiri Elin Süleymanov, ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin (USAID) Azərbaycan missiyasının rəhbəri Cey Sinx, Dünya Bankının yüksək vəzifələri nümayəndələri, eləcə də ABŞ-ın kənd təsərrüfatı mütəxəssislərinin qeyri-rəsmi klubu hesab olunan "Ag-salon"un bir sıra üzvləri iştirak edib (AZƏRTAC).

Görüş zamanı İ.Kərimov Azərbaycanda kənd təsərrüfatı sahəsində gedən sürətli dəyişikliklər, bu sahədə tətbiq edilən innovativ yanaşmalar, eləcə də kənd təsərrüfatı sahəsində təhsil və araşdırmaların dəstəklənməsi barədə məlumat verib. Bildirib ki, hazırda Azərbaycan dövləti iqtisadiyyatın prioritet sahələrindən olan kənd təsərrüfatında təhsil məsələlərinə xüsusi önəm verməklə yanaşı, fermer təsərrüfatlarını da müxtəlif proqramlar vasitəsilə dəstəkləyir. Görüş iştirakçılarının xüsusilə diqqətini çəkən məsələ dövlətlə fermer arasında ünsiyyət sahəsində elektronlaşmanın aparılması olub.

Qeyd edək ki, Azərbaycanın Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimovun rəhbərlik etdiyi heyət noyabrın 6-dan 8-dək ABŞ-ın Oklahoma ştatında keçirilən Birinci Oklahoma-Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Forumunda iştirak edib.

RUSIYA-AZƏRBAYCAN REGIONLARARASI FORUMU: KƏND TƏSƏRRÜFATINDA QARŞILIQLI ƏMƏKDAŞLIĞIN PERSPEKTİVLƏRİ MÜZAKİRƏ EDİLDİ

Rusiyanın paytaxtı Moskva şəhərində 10-cu Rusiya-Azərbaycan Regionlararası Forumu keçirilib. Tədbir Rusiya Federasiyasının İqtisadi İnkişaf Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi və Roskonqress Fondu tərəfindən təşkil olunub.

Forum çərçivəsində noyabrın 22-də “Kənd təsərrüfatında qarşılıqlı fəaliyyətin perspektivləri” mövzusunda dəyirmi masa baş tutub. Tədbirə Azərbaycan tərəfdən moderatorluq edən Kənd Təsərrüfatı nazirinin müşaviri Anar Hüseynov bildirib ki, Azərbaycan-Rusiya əlaqələri möhkəm dostluğa, mehriban qonşuluğa, etibarlı tərəfdaşlığa və qarşılıqlı hörmət prinsiplərinə əsaslanır, Azərbaycan və Rusiya dövlət başçılarının birgə səyi və iradəsi sayəsində ölkələrimiz arasında əlaqələr strateji tərəfdaşlıq müstəvisində uğurla inkişaf edir.

A.Hüseynov əlavə edib ki, Rusiya bazarı Azərbaycanın kənd təsərrüfatı məhsulları üçün ənənəvi bazardır və bu ölkəyə ixracda kənd təsərrüfatı məhsulları xüsusi yer tutur: “Azərbaycanın meyvə-tərəvəz məhsulları Rusiyada çox sevilir. Bu baxımdan iki ölkə arasında aqrar ticarətin genişləndirilməsi, aqrar tədqiqatlar sahəsində əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi ilə bağlı birgə layihələrin həyata keçirilməsi məqsədəuyğundur”.

Dəyirmi masada Rusiya tərəfdən Stavropol Vilayətinin Kənd Təsərrüfatı naziri Vladimir Sitnikov, Smolensk Vilayəti Administrasiyasının rəhbərinin 1-ci müavini Murad Rasulov, Moskva Beynəlxalq Əlaqələr Dövlət İnstitutunun Beynəlxalq aqrar

bazarlar və iqtisadi fəaliyyət kafedrasının müdiri Nataliya Çerner, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyində “Aqrar Tədarük və Təchizat” ASC-nin İdarə Heyətinin sədri Leyla Məmmədova, Dövlət Toxum Fondunun rəhbəri Emin Əliyev, Aqrolizing ASC-nin şöbə müdiri Rasim İsmayılov, Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzinin Tədqiqatlar departamentinin müdir müavini Pərviz Əliyev və digər rəsmi şəxslər çıxış ediblər.

Tədbirdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyində olan qurumların rəhbər şəxsləri tərəfindən ölkəmizdə aqrar sahədə həyata keçirilən islahatlar və

layihələr barədə təqdimat nümayiş olunub. Görüş zamanı Azərbaycan istehsalı olan kənd təsərrüfatı məhsullarının Rusiya bazarlarına ixrac məsələləri müzakirə edilib, “Aqrar Tədarük və Təchizat” ASC tərəfindən hazırlanan və növbəti ildən etibarən qablaşdırılaraq ixracı nəzərdə tutulan yeni brend barədə tədbir iştirakçılarna məlumat verilib. Kənd təsərrüfatı sahəsində iki ölkə arasındakı əlaqələrin inkişaf perspektivləri ilə bağlı ətraflı müzakirə aparılıb.

Qeyd edək ki, forumun sonuncu günündə Xalq Təsərrüfatı Nailiyyətləri Sərgisi keçirilib. Sərgidə yer alan Azərbaycan pavilyonunda “Kənddən Şəhərə” brendi altında qablaşdırılan Zaqatala çayı, o cümlədən çoxlu sayda yerli istehsal olan kənd təsərrüfatı və qida məhsulları nümayiş etdirilib.

KƏND TƏSƏRRÜFATI NAZİRLİYİNDƏ “TÜTÜNÇÜLÜKDƏ QARŞIDA DURAN VƏZİFƏLƏR” MÖVZUSUNDA İCLAS KEÇİRİLDİ

Noyabrın 26-da Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində “Tütünçülükdə qarşıda duran vəzifələr” mövzusunda iclas keçirilib. Nazir İnam Kərimovun sədrliyi ilə keçən iclasda İqtisadiyyat nazirinin müavini Sahib Məmmədov, Vergilər Nazirliyinin İqtisadiyyat sahələrinin ekspertizası və təhlili idarəsinin direktoru Azər Süleymanov, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi Aparatının, Elmi-Tədqiqat İnstitutlarının nümayəndələri, Tütün İstehsalçıları Şurasının üzvləri, tütün emalı və istehsalı müəssisələrinin nümayəndələri, tütünçülüklə məşğul olan fermerlər iştirak edib.

İclası giriş sözü ilə açan Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimov bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən aqrar sahənin inkişafı prioritet istiqamətlərdən biri kimi elan edilib. Nazir qeyd edib ki, həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində aqrar sahədə inkişaf tempi davam edir: “Həyata keçirilən aqrar islahatlar kənd təsərrüfatının daha da inkişafını nəzərdə tutur. Aqrar sahənin, o cümlədən tütünçülüyn inkişafı üçün dövlətimiz tərəfindən sistemli dəstək tədbirləri həyata keçirilir, bu sahənin inkişafı üçün subsidiyalar verilir”.

Azərbaycanda tütünçülüyn zəngin tarixi ənənəyə və böyük potensiala malik olduğunu deyən nazir bu sahənin inkişaf etdirilməsinin zəruri olduğunu qeyd edib: “Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev kənd təsərrüfatının digər sahələrində olduğu kimi tütünçülükdə də torpaq və su resurslarından

səmərəli istifadə etmək və məhsuldarlığı artırmaqla bağlı çox mühüm tapşırıq verib. “Azərbaycan Respublikasında tütünçülüynün inkişafına dair 2017-2021-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nda 2021-ci ilədək hər hektardan məhsuldarlıq 20 sentner olmaqla əkin sahələrinin 6000 hektara çatdırılması hədəf olaraq müəyyənləşdirilib. Bu hədəfə çatmaq üçün ölkəmizdə bütün şərait və imkanlar mövcuddur. Bunun üçün əsas təşviq alətlərindən birini dövlət tərəfindən verilən subsidiyalar təşkil edir. Yeni subsidiya qaydalarına görə tütünçülüyə daha çox diqqət ayrılacaq”.

Nazir çıxışında Azərbaycanda tütünçülüynün inkişafı istiqamətində görülen kompleks tədbirlərə toxunub. O, fermerlər, ilkin emal müəssisələri və istehsalçı şirkət arasında dəyər zəncirinin düzgün qurulmasının vacib olduğunu diqqətə çatdırıb, gələn il tütün istehsalına hazırlıq və qarşıda duran vəzifələr, tütünçülüynün inkişafı, hədəflər və perspektivlər barədə tədbir iştirakçılarını məlumatlandırıb.

Daha sonra iclasda İqtisadiyyat nazirinin müavini Sahib Məmmədov, Vergilər Nazirliyinin İqtisadiyyat sahələrinin ekspertizası və təhlili idarəsinin direktoru Azər Süleymanov, Azərbaycan Sənaye Korporasiyasının Aqrar-sənaye sahələri departamentinin direktoru İlham Bayramov, Tütün İstehsalçıları Şurasının üzvləri, tütün emalı və istehsalı müəssisələrinin nümayəndələri, tütünçülüklə məşğul olan fermerlər çıxış edərək ölkədə tütün istehsalında mövcud vəziyyətdən danışib, tütünçülüynün inkişafı ilə bağlı fikirlərini bölüşüblər.

İclasda Tütün İstehsalçıları Şurasının tütünçülüklə bağlı 2020-ci il üçün tədbirlər planı müzakirə edilib, tütünçülüynün inkişafı və qarşıda duran vəzifələr ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, fermerlərin təklifləri qeydiyyatla alınıb.

Müzakirələrin sonunda bu formatda görüşlərin davam etdiriləcəyi, qaldırılan məsələlərin həlli istiqamətində görülen işlər barədə fermerlərin məlumatlandırılacağı bildirilib.

**“Kənd təsərrüfatı”
Aylıq informasiya Bülleteni
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyində
Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi
tərəfindən hazırlanıb**

Əlaqə:

(+994 12) 599-08-88

www.atm.gov.az

info@atm.gov.az

Nizami küçəsi, 92
AZ 1010 Bakı, Azərbaycan

**AQRAR TƏDQIQATLAR
MƏRKƏZİ**